

om, at ved at komme i et Traktatforhold har vi ganske anderledes store Chancer for senere at forbedre Forholdene.

Med disse Bemærkninger vil jeg anbefale Traktaten til Vedtagelse.

Hauch: Det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Schovelin) var ved denne Lejlighed som saa ofte før viden om i sin Behandling af Spørgsmaalet. Jeg forstaaer i og for sig meget godt, at der skal stor Kraft til at beherske sig, naar man besidder saa virkelig fremragende Evner til at være underholdende, som jeg erkender, at det ærede Medlem gør. Hele denne Side af Sagen skal jeg imidlertid ganske lade ligge, men der er et Par Bemærkninger til den mere saglige Side af det, det ærede Medlem havde fat paa, som jeg gerne vilde fremsætte.

Det fremgik af det ærede Medlems Udtalelser, at det, der først og fremmest maatte irritere de Konservative, var den monopoliserede Handel. Jeg forstaaer godt dette. Der er noget irriterende i, at man møder denne monopoliserede Handel og tvinges til at træde i Forbindelse med den, dersom man overhovedet vil indtræde i nogen Handelsforbindelse. Men jeg beder dog her om, at man vil være opmærksom paa, at saadan er nu en Gang Forholdene. Dette Handelsmonopol har ingen, som overhovedet har villet træde i Forbindelse med Rusland under de nuværende Forhold, været i Stand til at bryde. Det er en Kendsgerning, som man maa tage med i sine Betragtninger over, hvorvidt man overhovedet vil etablere nogen Forbindelse.

Det ærede Medlem brugte i sin Fremstilling af de Evner, vort Diplomati havde udvist ved Behandlingen af denne Sag, et Udtryk, som forekommer mig uberettiget og ogsaa noget uforstaaeligt, fordi jeg ikke ser, hvad det ærede Medlem støtter sig til. Det ærede Medlem brugte Udtrykket: Dette slette Stykke diplomatiske Arbejde. Hvordan skaffer det ærede Medlem sig Materiale til at bedømme Slettheden af dette Arbejde? Dersom man skal foretage en virkelig objektiv Bedømmelse af et saadant Forhold, maa man dog virkelig sammenligne det med, hvad andre har været i Stand til at opnaa paa dette Omraade, og dær ved det ærede Medlem som Medlem af det udenrigspolitiske Nævn udmærket godt, at det, vi har opnaaet gennem vore diplomatiske Forhandlinger, ingeniunde og vistnok paa ingen afgørende Punkter staar tilbage for det,

man i andre Lande har været i Stand til at opnaa. Dersom dette er rigtigt — hvad jeg tror, det er —, vil jeg spørge det ærede Medlem: Hvorpaa støtter han denne Opfattelse, som han her giver Udtryk i et Par overordentlig stærke og kraftige Ord? Det kan være en Følelse hos det ærede Medlem; men det forekommer mig ikke, at man kan bygge en saa kraftigt misbilligende Udtalelse paa en ren Følelse; man maa dog have et Grundlag for en Sammenligning. Og det ærede Medlem har et saadant Grundlag; men naar Sammenligningen foretages, skønner jeg ikke, den kan falde ud til Ugunst for det diplomatiske Arbejde, der er udvist fra dansk Side i dette Forhold.

Endelig gjorde det ærede Medlem nogle Bemærkninger om Erhvervenes Stilling til Sagen. Det ærede Medlem vilde give det Udseende af, at naar man fra Venstres Side — i øvrigt vist ogsaa fra anden Side her i det høje Ting — sagde, at Erhvervenes Stilling til Sagen paavirkede en, var det formentlig, fordi det passede i Krammet. Jeg synes, at en saadan Udtalelse savner virkelig Baggrund. Erhvervene har jo ved den Lejlighed, de har givet sig selv, udtalt sig om denne Sag og udtalt sig ret klart om den. Man kan sige, at det kunde have været mere udtømmende, men det er jo en helt anden Side af Sagen. I hvert Fald maa jeg finde, at det ærede Medlems Bemærkninger om disse Tilkendegivelser i Virkeligheden ikke er helt passende overfor Erhvervene, og jeg vilde være noget forundret, om man indenfor det konservative Folkeparti delte det Synspunkt, som disse Udtalelser gav Udtryk for, idet det ærede Medlem talte om Erhvervenes „løse Blankoerklæringer“. Dernæst maa jeg maaske, naar det ærede Medlem vil hævde, at man ikke kan have nogen Mening om, hvorledes Vilkaarene i Øjeblikket ligger for Handel med Rusland — efter det ærede Medlems Opfattelse er der ingen Muligheder for nogen Handelsforbindelse —, gøre opmærksom paa, at jeg ikke i min første Udtalelse har gjort gældende, at der her laa store Rigdomme, der straks kunde drages frem; tværtimod, det tror jeg slet ikke, der er. Men med denne Overenskomst, der forhaabentlig snart vedtages her i det høje Ting, sættes Erhvervene i Stand til at være til Stede i det Øjeblik, da Mulighederne aabner sig i Rusland — og derom vil det ærede Medlem og jeg jo formentlig kunne være ganske enige, at det